

Kukuruz je jedna od tri vodeće žitarice svijeta, a u Americi je usjev broj jedan: američki farmeri proizvedu gotovo pola svjetskog godišnjeg uroda. U svom najnovijem izvještaju, Ministarstvo poljoprivrede procjenjuje da je prošlogodišnji urod kukuruza u Sjedinjenim Državama bio dosad najveći. Većinu te ogromne žetve čine genetički modificirane sorte. Stručnjaci, međutim, žele da potrošači više znaju o kukuruzu kako bi bolje razumjeli važne odluke koje se sada donose o budućnosti te žitarice.

Virginia Walbot istražuje genetiku kukuruza na Univerzitetu Stanford. Nedavno joj je jedna vijest razvedrila ne samo dan nego i - recimo to tako - čitavo desetljeće: naučnici su upravo završili sekvencioniranje važnog genoma kukuruza. *"Geni su poput riječi u različitim jezicima: treba vam rječnik u kojemu su sve te riječi nanizane. Za nas je taj rječnik - sekvencija genoma."*

Walbot kaže da to istraživanje može omogućiti brži uzgoj novih sorti kukuruza nego ikad ranije. A to je vrlo važno jer, premda od kukuruza imamo ogromnih koristi, mogli bismo ga učiniti boljim. Na primjer, kaže Walbot, ublažiti probleme po okoliš koje zadaje dohranjivanje usjeva umjetnim gnojivima. Ali, na jedno pitanje nauka sama ne može odgovoriti: koje vrste kukuruza treba uzgajati ili poboljšavati? *"Mislim da su oko toga potrošači često u zabuni. Danas samo jedan posto proizvodnje kukuruza otpada na slatki kukuruz, onaj koji svi vole jesti."*

Tako kaže Pam Johnson iz Nacionalnog udruženja proizvođača kukuruza. Ona kaže da oko polovica američkog kukuruza odlazi u stočnu hranu; to se kasnije konzumira kao meso ili mliječni proizvodi. Velik dio odlazi i na industrijske proizvode - etanol koristi više od trećine uroda kukuruza. Johnson kaže da farmeri žele da naučnici naprave specijalizirane varijetete za industrijske potrebe, recimo jednu sortu za etanol, a jednu za obnovljivu plastiku koja se bazira na kukuruzu. *"Stalno se govori da sve što se proizvede iz nafte može biti proizvedeno i iz obnovljivih izvora. Mislim da je za uzgajivače kukuruza to vrlo uzbudljiva ideja."*

Hoće li nova saznanja o genetici kukuruza poboljšati i sorte koje se jedu? Rainer Bussman iz Botaničkog vrta Missourija misli da - NE. *"Prehrana ljudi je manji ekonomski motiv nego proizvodnja ogromne količine kukuruza za prehranu stoke ili za biogorivo. Dakle, sumnjam da će biti poboljšanja na planu uzgoja kukuruza za hranu."*

Bussman se posebno bavi načinom na koji ljudi koriste biljke. U slučaju kukuruza, brine ga sigurnost prehrane: ako se uzgaja veći broj sorti, kaže, bit ćemo sigurniji od biljnih bolesti i

Kakva je budućnost kukuruza za prehranu?

Autor Redakcija

uništenja uroda. Da se ni ne spominje okus, Bussman je putovao svijetom i kušao sorte kukuruza koje se ne uzgajaju u Sjedinjenim Državama, poput južnoameričkog purpurno plavog.

Bussman kaže da su Indijanci i Sjeverne i Južne Amerike, kao i rani naseljenici iz Evrope, uzgajali stotine raznih sorti namijenjene različitim jelima, stvorivši ogromnu raznolikost bez moderne genetike. Mi danas imamo tu genetiku, ali zašto ona poboljšava proizvodnju stočne hrane, etanola, bio-plastike? Zašto ne bi hrana isto tako postala prioritet?

Izvor: VoA News

www.medicina.ba

15.01.2010.